

prešifriranja, ki bi vseboval za posamezne točke njihove sedanje in nove šifre. Tak seznam je potreben zaradi kompatibilnosti z izmeritvenimi elaborati (skice, tahimetrični zapisniki, šifriranje parcel, ipd.).

Glede na to, da je v teku pospešena pretvorba katastrske grafike v digitalno obliko, bi bilo smiselno tak sistem šifriranja uvesti čimprej po vsej Sloveniji, seveda z dodatnimi dogovorjenimi elementi šifre in geodetskih digitalnih baz.

Joc Triglav

Prispelo za objavo: 25.11.1991

Obvestilo o dejavnostih v okviru JEP TEMPUS programa ELIS

UVOD

Tehnični Univerzi v Delftu na Nizozemskem je komisija Evropske skupnosti odobrila podporo pri realizaciji programa Education in Land Information Systems (ELIS) v okviru TEMPUS (Trans-European Mobility Programme for University Studies) Joint European Project (JEP). ELIS projekt se je začel v študijskem letu 1991/92 ter bo predvidoma trajal dve do tri leta, odvisno od uspešnosti in obsega realizacije. Sodelujoče univerze so naslednje :

Delft University of Technology (NL) – funkcija : koordinator, (nosilca: prof. M.J.M. Bogaerts in prof. J. Gazdzitcki),

Polytechnic of East London (GB) – funkcija: sodelujoča univerza, (nosilec: prof. P.F. Dale),

University of Aalborg (DK) – funkcija: sodelujoča univerza, (nosilec: prof. E. Stubkjaer),

University of Thessaloniki (GR) – funkcija: sodelujoča univerza, (nosilec: prof. E. Liviearatos),

Agricultural-Technical Academy, Olsztyn (PL) – funkcija: izbrana univerza, (nosilec: prof. A. Hopfer),

Centre for Geodesy and Cartography, Warsaw (PL) – funkcija: izbrana univerza, (nosilec: E. Musial),

University of Ljubljana (SLO) – funkcija: izbrana univerza, (nosilec: R. Šumrada).

CILJI

Informacije o zemljiščih so potrebne za razvoj ter organizacijo različnih dejavnosti v prostoru oziroma za vse aktivnosti, ki se nanašajo na zemljo. Zanesljivi podatki o zemljiščih so posebno pomembni v postkomunističnih deželah v Vzhodni ter Centralni Evropi, ki so v obdobju politične, socialne in ekonomske preobrazbe. Po desetletjih stagnacije so te države začele uvajati reforme za simulacijo tržišča nepremičnin, intenzivnejšo izrabo prostora ter varstvo okolja. Obstoječi zemljiški

informacijski sistemi (LIS) v nekdanjih deželah realnega socializma ne delujejo zadovoljivo. Ena od osnovnih in pomembnih dejavnosti za izboljšavo stanja je razvoj ustreznih izobraževalnih sposobnosti v teh deželah.

V prvem letu delovanja se bo ELIS projekt osredotočil na Poljsko, ki izvaja velike ekonomske spremembe. V naslednjem študijskem letu se bo projekt razširil oziroma internacionaliziral v večji meri ter bo vključil tudi druge države Vzhodne in Osrednje Evrope, med drugimi tudi Slovenijo. Načrtovano sodelovanje vključuje združene podiplomske LIS tečaje, izmenjavo znanja in izkušenj v obliki različnih posvetovanj ter seminarjev, sestavo in distribucijo enotnih študijskih pripomočkov, itd.

ELIS projekt je torej v glavnem namenjen podpori izobraževanja o LIS tehnologiji v deželah Vzhodne in Osrednje Evrope. Kombinirale se bodo izkušnje in prenos znanja o tehnoloških LIS značilnostih in zmogljivostih iz dežel Zahodne Evrope na probleme in specifične LIS potrebe v izbranih deželah na Vzhodu. Takšni cilji bodo doseženi s pomočjo naslednjih aktivnosti

- z izvedbo skupnih inovativnih podiplomskih LIS tečajev
- s stimulacijo izobraževanja visokokvalificiranega učnega osebja.

OSNOVNE AKTIVNOSTI

V okviru skupnih enotnih podiplomskih tečajev sta planirani dve vrsti oziroma ravni:

- osnovni podiplomski LIS tečaj
- nadaljevaljni podiplomski LIS tečaj.

Učni programi teh tečajev bodo razviti in izdelani s sodelovanjem izvedencev iz vseh dežel udeleženk ELIS projekta. Dolgoročni cilji tako razvitih učnih programov so med drugim tudi uskladitev ter postopno poenotenje sedanjih fakultetnih LIS učnih programov, tako na ravni podiplomskega študija kakor tudi v okvirih dodiplomskega študija.

Program enomesečnega intenzivnega osnovnega tečaja pokriva naslednje tematike :

- uvod v LIS koncept
- teorija in značilnosti podatkov o zemljiščih
- LIS tehnologija
- praktični problemi pri razvoju in vzdrževanju LIS-a
- specifični LIS aspekti v postkumunističnih deželah.

Izbrani najuspešnejši kandidati iz osnovnega tečaja bodo nadaljevali študij v nadaljevalnem tečaju. Program šestmesečnega nadaljevalnega tečaja je raziskovalno orientiran in bo vključeval naslednje teme :

- obvezni in izbirni predmeti za razširitev in poglobitev znanja osnovnega tečaja
- diplomski študij z nalogo, ki bo posvečen reševanju konkretnih problemov v državi udeleženca.

DODATNE AKTIVNOSTI

Vsako akademsko leto se bo organiziral ELIS seminar kot forum za prezentacije in razpravo o izobraževalnih aspektih LIS študijskih programov v Evropi. Na seminarjih se bodo zbrali akademski učni in raziskovalni kadri, ki so aktivno zainteresirani za revizijo LIS študija, sestavo enotnejših učnih programov, pedagoške probleme in

izmenjavo izkušenj med izobraževalnimi ustanovami v Zahodni, Centralni in Vzhodni Evropi. Prvi takšen ELIS mednarodni seminar bo organiziran konec aprila 1992 v Delftu. Planirana je tudi organizacija različnih strokovnih in pedagoških posvetovanj za zadovoljevanje in reševanje konkretnih potreb in problemov v določeni deželi. V sklopu te vrste ELIS aktivnosti je bilo že konec oktobra 1991 organizirano in realizirano enotedensko posvetovanje v Delftu, ki je imelo naslov Razvoj parcelno orientiranega LIS v Republiki Sloveniji. Mednarodnega posvetovanja so se udeležili tudi štirje pedagoški delavci FAGG, Oddelka za Geodezijo.

mag. Radoš Šumrada

Prispelo za objavo: 11.11.1991

Vodenje zemljiškega katastra na Nizozemskem

1. UVOD

V okviru mednarodnega programa JEP TEMPUS – Izobraževanje o zemljiških informacijskih sistemih, ki je bil na Tehniški univerzi v Delftu, smo si ogledali tudi katastrsko upravo province Južna Holandija v Rotterdamu. Seznanili smo se s konceptom dela in novostmi, ki jih želijo vpeljati v vodenje zemljiškega katastra.

2. OSNOVNE ZNAČILNOSTI ZEMLJIŠKEGA KATASTRA

Katastrska izmera Nizozemske se je začela v prejšnjem stoletju s klasično izmero. Do druge svetovne vojne je bila izvršena obnova dela ozemlja. V letu 1975 pa se je začel velik projekt z imenom GBKN (izdelava osnovnih kart velikega merila za celotno Nizozemsko in sicer 1:1 000 za urbana območja in 1:2 000 za agrarna območja). Karte so namenjene različnim uporabnikom, kot so občine, različne komunalne organizacije in katastrske uprave. Do sedaj je pokritih s kartami več kot 50% celotne Nizozemske. Projekt bo predvidoma končan leta 2000. Od leta 1982 se vodijo karte digitalno in se tako tudi vzdržujejo. Podatki se pridobivajo fotogrametrično, le kjer to ni možno, se uporabljajo običajne metode izmere. Najpomembnejša značilnost nizozemskega katastra je vodenje parcelnih mej po topografskih elementih terena. Na tako razviti produkciji novih katastrskih načrtov, baziranih na GBKN, ni bilo treba izvrševati (minimalno) osnovnih in dragih geodetskih meritev. Vsebina map s topografskimi informacijami je naslednja: meje cest, vodne poti, jarki, vrh in dno jezov, mostovi, zgradbe, naravne topografske razmejitve z mejami in ogradami. Za povečanje čitljivosti map so le-te opremljene z imeni vodnih poti in cest ter s številkami zgradb.

3. VODENJE IN VZDRŽEVANJE GRAFIČNE BAZE PODATKOV

Grafični del baze se vzdržuje z LKI sistemom, ki omogoča:

- avtomatsko zbiranje podatkov, procesiranje, vzdrževanje in prezentacijo geodetskih in kartografskih podatkov,
- digitalno registracijo geodetskih in kartografskih podatkov za različne uporabnike (planiranje, komasacije, itd.).